

Marton Ferenc

(Szatmárnémeti, 1941. 07. 10. – Budapest, 2008. 06. 23.)

Összeállította: Martonné Szilas Katalin és Marton Rozália

Statikus mérnök, tervező, szakértő. Földmérő mérnöki és vasbeton szakmérnöki tanulmányait az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem Mérnöki Karán, ill. Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán végezte. Kezdetben földmérőként, majd 1965-től a Fejér Megyei Tervező Irodában statikus tervezőként, később osztályvezetőként dolgozik. 1984-től a Veszprémi Tervező Vállalat igazgatója. Az építési hibák kiváló szakértője, igazságügyi szakértő. Az 1985-ös berhidai földrengés helyszíni tapasztalatai alapján behatóan foglalkozik a földrengésnek a különböző épülettípusokra, szerkezetekre gyakorolt hatásaival. 1996-tól építés- és statikus tervezéssel foglalkozó magánvállalkozást vezet. A szakmáját szenvedélyesen szerető, sokoldalú érdeklődésű, aktív közéleti ember.

A székesfehérvári Marton család a második bécsi döntés után négy évet élt Szatmárnémetiben, majd 1944 végén visszaköltözött a család Székesfehérvárra. Az édesapa hadifogságban halt meg, a három testvért édesanyjuk egyedül nevelte. Marton Ferenc az általános iskolát Székesfehérváron, középiskolai tanulmányait a Pannonhalmi Szent Benedek Rendi Gimnáziumban végezte. Kisgyerek korától tehetségesen rajzol, fest, korán kialakul a mérnöki tudományok iránti érdeklődése.

Ifjúkori rajzok

1964-ben Budapesten, az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem Mérnöki Karának földmérő szakán szerez diplomát. 1964-1965-ben a Budapesti Földmérő és Talajvizsgáló Vállalat tervezője.

1965-ben megnősül, 1967-ben megszületik fia, Zoltán.

1965-ben az építészet iránti vonzalma és családi gyökerei visszasodorják Székesfehérvárra, ahol a Fejér megyei Tervező Irodában már az első naptól statikus tervezőként dolgozik. Tanító mestere a statikus osztályvezető, Becsei Lajos. Hat éven át az Iroda által jegyzett, szinte valamennyi jelentős épület tartószerkezeti terveinek elkészítésében közreműködik társtervezőként, vagy felelős tervezőként. Néhány ezek közül: Székesfehérvár LOTTO-ház (építész: Schulz I., Garzonház (építész: Pordán F.), Koch L. utcai magasház (építész: Zalka I.), ARÉV munkásszálló (építész: Pordán F.), Technika Háza (építész: Pordán F.), Balatonakarattya, FETÉV üdülő (építész: Szilas K.). Komoly szakmai kihívás ebben az időben a házigyári lakóépületek alapozásának megoldása a mocsaras altalajú Székesfehérváron.

1967-1970-ben a Székesfehérvári Felsőfokú Földmérési Technikum meghívott előadója. 1969-től a MÜM statikus szakértője.

1971-ben házassága felbomlik, majd újra nősül. Veszprémben kap lakást, munkáját így a Veszprém megyei Tervező Irodában folytatja statikus irányító tervezőként. 1973-ban megszületik lánya, Rozália.

1974-ben szerzi második – vasbeton-építési szakmérnöki diplomáját. 1977-től ÉVM építésügyi szakértő.

Ebben az időszakban végzett jelentősebb munkái:

Ajka: Szabadság téri lakóház (építész: Ruttkay Gy.), Rendőrkapitányság (építész: Gózon I.), Videoton irodaház és csarnok (építész: Wéber J.), Tűzoltólaktanya (építész: Gózon I.), Ifjúság utcai lakótelep, 65 lakás (építész: dr. Horváth Györgyné),

Veszprém: Videoton irodaház, daruzott nagycsarnok, festőüzem (építész: Wéber J.), Patyolat (építész: Hoppál D.), munkásőr irodaház (építész: Gózon I.),

Herend: Porcelángyár, nyersgyártó csarnok (építész: Wéber J.), Porcelángyár, női festészet (építész: Wéber J.),

Romhány: Kerámiagyár üzemi épületek (építész: Wéber J.), Balatonfüred SZOT oktatási központ (építész: Holl B.), Csupak Állami Gazdaságok Üdülője (építész: Wéber J.).

1980-ban visszahívják korábbi munkahelyére, Székesfehérvárra, a Fejér megyei Tervező Irodába. Itt négy éven át az Iroda osztályvezetője. A vezetői munka mellett továbbra is folyamatosan foglalkozik a statikával, tartószerkezeti tervek készítésével. Országos tervpályázatokon vesz részt (1980-ban Szennyvíztelepi műtárgyak előre gyártása 3. díj, 1982-ben Korszerű síkalapozások 3. díj).

1984-ben, volt veszprémi kollégái kérésére elvállalja a Veszprémi Tervező Vállalat igazgatói állását. Tervezési munkát ebben az időszakban is végez. Legjelentősebb munkája a veszprémi Magyarok Nagyasszonya rk. templom (építész: Ruttkay Gy.).

Az 1985. augusztus 15-i földrengés napján a földrengés központjába (Peremarton, Berhida, Balatonkenese, Balatonalmádi) siet. Fényképezi az épületkárokat, és rajzokat készít. „Földrengéskárok statikai vizsgálatának tapasztalatai” címmel előadási anyagot állít össze. 1990-től eseti előadó az Ybl Miklós Műszaki Főiskolán.

Berhida, Peremarton, károsodások ábrázolása a lökésirány és az épülettípusok szerint

A szakmai közélet, 1989-től a veszprémi társadalmi közélet meghatározó személyisége. 1985-től 1990-ig az Építőipari Tudományos Egyesület elnökségének tagja, részt vesz a Veszprém Városi Tanács Városfejlesztési Bizottságának munkájában, 1986 és 1990 között tagja az MTA Veszprémi Területi Bizottsága Területfejlesztési Szakbizottságának.

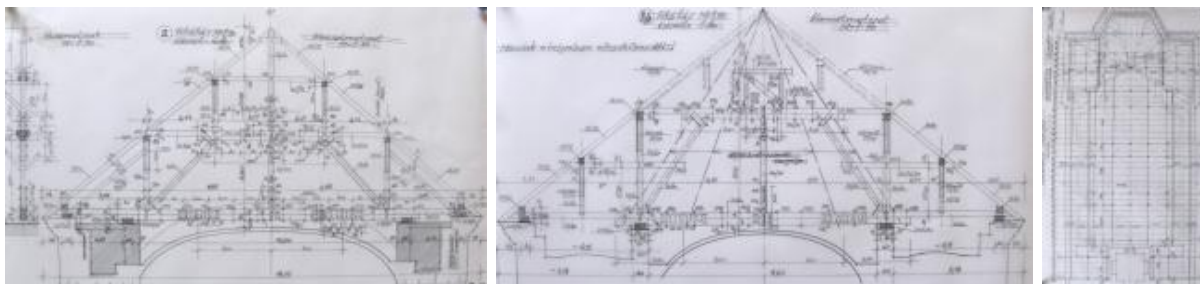
1996-tól építész feleségével, lányával és vejével megalapítja a Marton és Szilas Komplex Építész Irodát, amelynek haláláig ügyvezetője, és mindvégig aktív tervezője. A sok együtt megoldott feladat közül az egyik - számára legkedvesebb - a káptalanfüredi strand épületegyüttese /építészek: Marton Rozália és Czikéli László/

Számtalan szakvéleményt készít épület-, építménykárosodásokról, egyben javaslatot, tervet készít a kijavításról. Különösen érdeklik a történelmi tetőszerkezetek. Tervezte, hogy erről a témáról összefoglaló elemzést készít, azonban erre már nem maradt ideje.

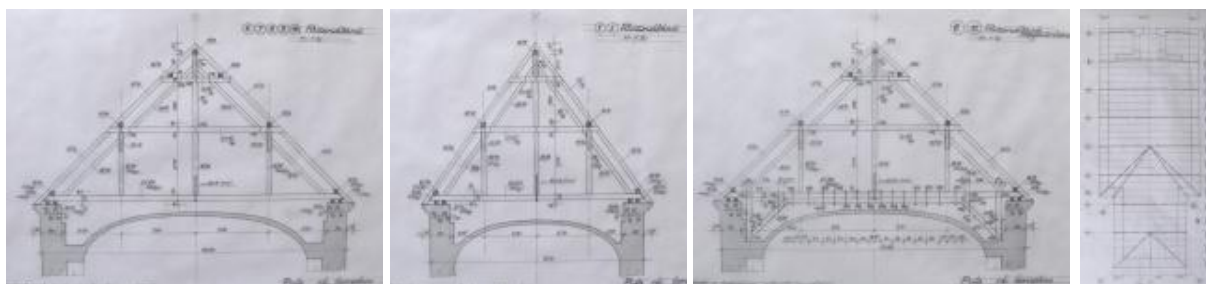

Káptalanfüred, strand, tetőszerkezeti és földéimterv, saját kezű rajz

Számos tervvel foglalkozik, tetőszerkezet és egyéb tartószerkezet helyreállítási tervet készít. Néhány e megerősítések, felújítások közül: Vál rk. templom koszorú és tetőszerkezet, Ganna Szt. Vendel rk. kápolna tetőszerkezet, Pula rk. templom tetőszerkezet, Várpalota, rk. templom tetőszerkezet, Hárskút rk. templom tetőszerkezet, Tapolca ref. templom utólagos megerősítés és tetőszerkezet felújítás, új tetőszerkezetek: Bakonykoppány rk. templom, Kislőd rk. templom.

Várpalota, r.k. templom tetőszerkezeti terve (részlet) saját kezű rajzok

Pula, r.k. templom tetőszerkezetének megerősítési terve (részlet) saját kezű rajzok

Az építészet, az építés minden fázisa érdekli.

2002-ben műszaki ellenőri jogosítványt szerez, elvállal néhány érdekesebb műszaki ellenőri munkát is. (Pannonhalmi Főapátság, bejárati kapuépület alap megerősítése és felújítása, Pannonhalmi Főapátság új turistafogadó, Veszprém, Eötvös K. Megyei Könyvtár, Gizella Hotel)

2005-től igazságügyi szakértő, ezzel közelről megismerkedik a rosszul végzett tervezői, beruházói, kivitelezői munka jogkövetkezményeivel is. Számos szakvéleményt készít bíróságok felkérésére. Megcáfolhatatlan szakmai tudásának köszönhetően pályafutása során egyetlen egyszer sem fordul elő, hogy a bíróság Marton Ferenc szakvéleményével szemben hozná meg a döntését.

Szakmai teljesítményét 1976-ban az Építőipar Kiváló Dolgozója, 1987-ben a Veszprém Megyéért arany fokozat, 1989-ben ÉTE Érdemérem, 1993-ban Belügyminiszteri Dicséret, 1999-ben Elismerő Oklevél „az Eötvös Károly Megyei Könyvtár felújításánál végzett munkájáért” díjakkal ismerik el.

1990 és 2002 között Veszprém Megyei Jogú Város képviselő-testülete tagja, két cikluson át vezetője a Településfejlesztési és Környezetvédelmi, valamint a Városépítészeti Bizottságnak, tagja a Vagyongazdálkodási Bizottságnak. 1990-ben és 1994-ben a Magyar Demokrata Fórum polgármesterjelöltje. Meghatározó a szerepe a veszprémi völgyhíd felújításában.

Tevékenységet közéleti szereplőként is minden egyéb szempontot megelőzve a szakmai szempontok vezették. Kiváló szakmai és vezetői kvalitásai rendkívül változatos érdeklődéssel párosultak.

A tartószerkezetek tervezését alkotótársi hozzáállással végezte. Az építészet iránti affinitásának és a megvalósításban való jártasságának is köszönhető, hogy az építésszek nagyon szerettek vele dolgozni.

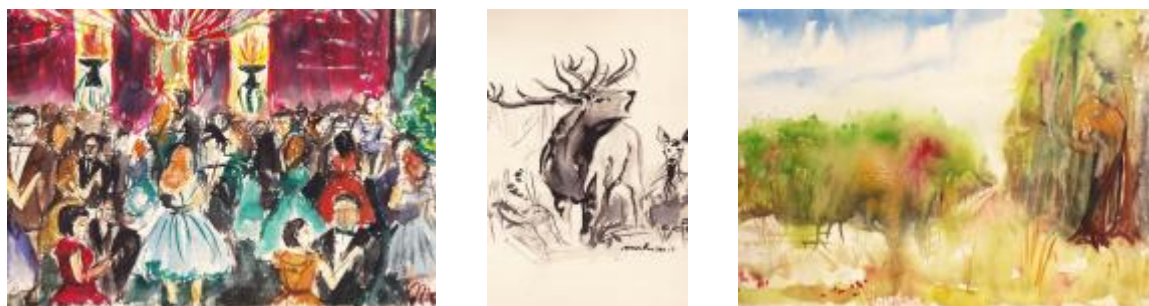
A család nyaralóját az alapozástól az épület elkészültéig saját kezűleg építette. Különösen szerette az ács-és asztalosmunkát, a nyaralóba a bútorokat is maga készítette.

Hegyhátszentjakab, Vadása tó, nyaraló

Nagyon érdekelte az állatvilág. Gyűjtötte a vadászattal, a vadállatokkal, a kutyákkal, a lovakkal, az állatok viselkedésével kapcsolatos irodalmat, tájékozottsága ebben a tárgykörben a szakembereket is ámulatba ejtette. Népszerű társasági ember volt. Versszeretetét - és tudását széles körben ismerték. Híres volt a gasztronómiában való jártasságáról, szívesen és kiválóan főzött.

Rajzkészsége- és tudása, a festészet szeretete egész életén át elkísérte.

Felnőttkori alkotások

Végezetül néhány személyes megjegyzés. Nagy öröm számunkra, Marton Ferenc felesége és lánya számára, hogy Róla ebben a néhány oldalban megemlékezhattünk. A szeretett férj és édesapa szakmaszeretete, mindvégig kitartó tanulásvágya, mérnöki elkötelezettsége mellett széleskörű humán érdeklődése, ember-szeretete, az őt körülvevő közösség érdekében végzett önzetlen munkája mások számára is egy teljes, elégedett élet mintájául szolgálhat.

Forrás:

Marton Ferenc szellemi hagyatéka

Veszprém megyei Kortárs Életrajzi Lexikon (Veszprém 2001)

Volt munkatársak szóbeli adatközlése